

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

**NASIONALE
SENIOR SERTIFIKAAT**

GRAAD 12

SEPTEMBER 2017

MUSIEK V1

NAAM: _____

PUNTE: 120

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 27 bladsye, insluitend 1 bladsy manuskrippapier.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF afdelings, naamlik AFDELING A, B, C, D en E.
2. AFDELING A en B is VERPLIGTEND.
3. AFDELING C: WESTERSE KUNSMUSIEK (WKM), AFDELING D: JAZZ en AFDELING E: INHEEMSE AFRIKA-MUSIEK (IAM) is keusevrae. Beantwoord slegs EEN van hierdie afdelings (AFDELING C of D of E).
4. Skryf al die musieknotasie in AFDELING A in potlood en al die geskrewe teks in blou of swart ink. Beantwoord die vrae in die spasies aangedui daarvoor.
5. Beantwoord AFDELING B en AFDELING C of D of E in blou of swart ink in die ANTWOORDEBOEK wat voorsien word.
6. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik word.
7. Die laaste bladsy van hierdie vraestel is manuskrippapier wat vir rofwerk bedoel is. Kandidate mag hierdie bladsy verwyder.
8. Kandidate moet let op die puntetoekenning van elke vraag om genoeg inligting in hul antwoorde te gee binne die gegewe tydsduur.
9. Skryf netjies en leesbaar.

NASIENROOSTER

AFDELING	VRAAG	PUNTE	NASIENER	MODERATOR
A: MUSIEKTEORIE (VERPLIGTEND)	1	20		
	2	15		
	3	10		
	4	15		
SUBTOTAAL		60		

EN

B: ALGEMENE MUSIEKKENNIS (VERPLIGTEND)	5	20		
SUBTOTAAL		20		

EN

C: WKM	6	10		
	7	5		
	8	5		
	9	5		
	10	15		
SUBTOTAAL		40		

OF

D: JAZZ	11	10		
	12	5		
	13	5		
	14	5		
	15	15		
SUBTOTAAL		40		

OF

E: IAM	16	10		
	17	5		
	18	5		
	19	5		
	20	15		
SUBTOTAAL		40		

GROOTTOTAAL		120		
--------------------	--	------------	--	--

AFDELING A: MUSIEKTEORIE (VERPLIGTEND)

(90 minute)

Beantwoord VRAAG 1
 EN VRAAG 2.1 OF 2.2
 EN VRAAG 3.1 OF 3.2
 EN VRAAG 4.1 OF 4.2

Beantwoord al die vrae in die spasies wat op hierdie vraestel voorsien word.

- Bestudeer die *Prelude* uit *Op.28. No. 4* deur Chopin hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Prélude.

Fr. Chopin, Op. 28. N° 4.

(iv)

Largo.

Violon. (ou Flûte).

P

sempre.

Largo. (a. se.)

PIANO.

P

6

12

(i)

(ii) *stretto*

1.7.1

1.7.2

18

dim.

smorz.

pp

dim.

P

smorz.

pp

(iii)

COLLECTION LITOLFF No. 1085.1181

1.1 Benoem die verwante toonsoort van hierdie stuk.

_____ (1)

1.2 Waarvoor staan die afkorting "Op."?

_____ (1)

1.3 Gee die Afrikaanse betekenis van die term "*Largo*".

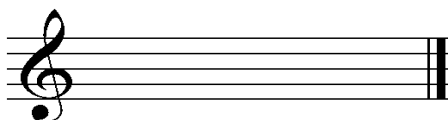
_____ (1)

1.4 Noem die intervalle gemerk (i) en (ii) volledig volgens tipe en afstand.

(i) _____

(ii) _____ (2)

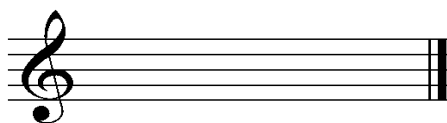
1.5 Keer die interval gemerk (i) om en beskryf die nuwe interval hieronder.

Antwoord: _____ (2)

1.6 Benoem die drieklank by (iii) volgens tipe en omkering. Herskryf dit in grondposisie en gebruik heelnote.

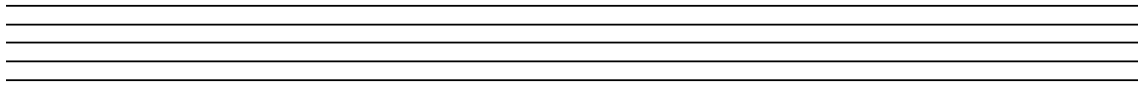
(iii) _____

(3)

1.9.2 Skryf die G-heeltoon toonleer dalend in die alt-sleutel.

Four horizontal lines for musical notation, intended for writing a descending G whole note scale in the alto clef.

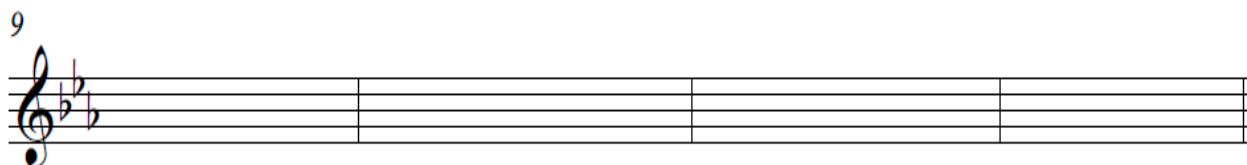
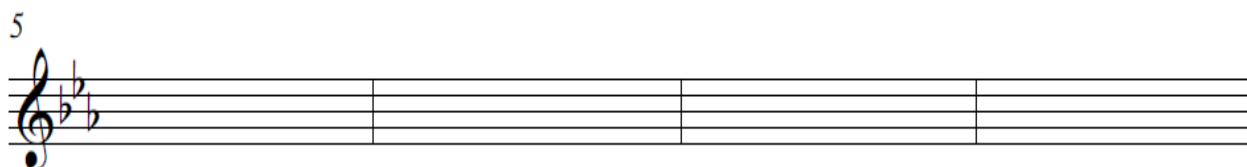
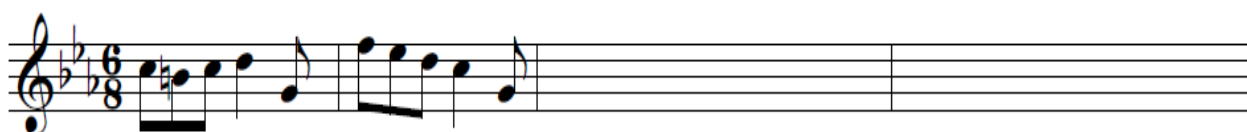
(2)
[20]

VRAAG 2**(25 minute)****Beantwoord VRAAG 2.1 OF VRAAG 2.2.**

- 2.1 Gebruik die onderstaande openingsmotief om 'n twaalf-maat melodie in drieledige vorm vir die instrument van jou keuse te voltooi. Dui die instrument waarvoor jy skryf aan en voeg tempo, dinamiek- en artikulasietekens by.

Instrument: _____

Tempo: _____

Die melodie sal volgens die kriteria hieronder nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE-TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNT
Vorm en kadenspunte	3	
Korrektheid Nootstele, polse per maat, toevallige tekens, spasiëring en uitleg	2	
Kwaliteit Toepaslikheid, dinamiek, artikulasie, musikaliteit, tempo, melodiese kontoer, klimaks en kreatiwiteit	10	
TOTAAL	15	

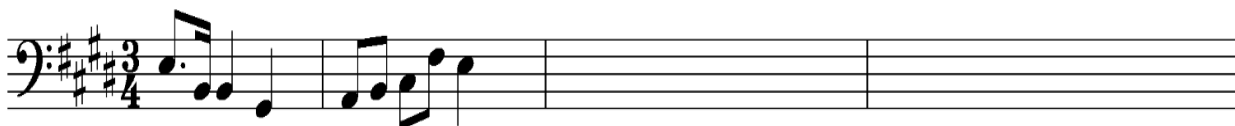
[15]**OF**

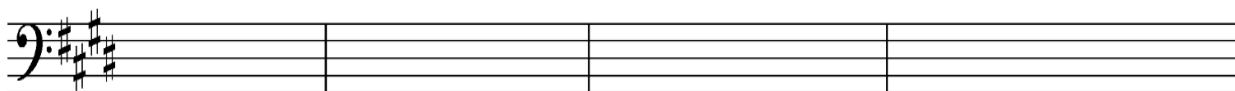
- 2.2 Gebruik die onderstaande openingsmotief om 'n twaalf-maat melodie in drieledige vorm te voltooi vir die instrument van jou keuse. Dui die instrument waarvoor jy skryf aan en voeg dinamiek- en artikulasietekens by.

Instrument: _____

Tempo: _____

5

9

Die melodie sal volgens die kriteria hieronder nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE-TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNT
Vorm en kadenspunte	3	
Korrektheid Nootstele, polse per maat, toevallige tekens, spasiëring en uitleg	2	
Kwaliteit Toepaslikheid, dinamiek, artikulasie, musikaliteit, tempo, melodiese kontoer, klimaks en kreatiwiteit	10	
TOTAAL	15	

[15]

VRAAG 3

(10 minute)

Beantwoord VRAAG 3.1 OF VRAAG 3.2.

- 3.1 Bestudeer die uittreksel uit *Der Span auf den Wellen* van Op. 17 Nr. 7 van Jean Sibelius hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Lastu lainehilla.

(Ilmari Calamnius.)

Der Span auf den Wellen.

(Deutsche Umdichtung von Alfr. Jul. Boruttau.)

Jean Sibelius, Op. 17 N° 7.

1 *Commodo.*

Mis - tä las - tu
Span, wo - her auf

4

lai - ne - hil - la? Pil - ske pie - ni aal - lon pääl - lä? Yk - sik - sen - sa
Wel - leu - spu - ren? Ru - ne auf der Wo - ge Rük - ken? Her al - lein im

8

il - lan suus - sa? Vir - ran vet - tä vä - el - ta - mas - sa? Tuol - ta las - tu
A - bend - hau - che Wä - dernd auf des Stromes Ge - wäs - seru? Weit - her, Span, auf

12

lai - ne - hil - la, Pil - ske pie - ni aal - lon pää - lä:
Wel - len - spü - ren, Ru - ne auf der Wö - ge Rük - ken:

15

Poh - jan las - ten lai - tu - mil - ta, Si - ni - tun - tu - rin tu - vil - ta.
Kam von kal - ten Nor - dens Kin - dern, Von den blau - moos - gen Hüt - ten her.

19

Siel - lä kul - ta hon - gan kaa - si, Veis - ti, veis - ti sul ho ven - hon:
Lieb - ster fällt - te dort die Füh - re, Bau - te, bau' ein Boot der Bräutigam:

23

Koh - ta vie - rü vir - ran vet - tä, Neit - tä nuor - ta nou - ta - maan!
Bald sich wagt's auf Stro - mes Wäs - sern, Jun - ge Jungfrau kolt's her - bei!

(a) (b)

3.1.1 Benoem die toonsoort van die eerste gedeelte van die stuk.

_____ (1)

3.1.2 Benoem die relatiewe toonsoort van die tweede gedeelte van die stuk.

_____ (1)

3.1.3 Identifiseer die kadens waarmee die stuk eindig en skryf die akkoorde van die kadens, bv. Onderbroke kadens: V – VI.

_____ (2)

3.1.4 Kies die korrekte antwoord vir die komposisie tegniek wat gereeld voorkom in die melodie.

Herhaling	Sekwens	Omkering	(1)
-----------	---------	----------	-----

3.1.5 Besyfer die akkoorde by (a), (b) en (c) volledig met gebruik van Romeinse besyfering, bv. G: V (of Va) OF akkoordsimbole, bv. D.

(a) _____ (1)

(b) _____ (1)

(c) _____ (1)

3.1.6 Benoem die tipe nie-akkoordnote wat (d) en (e) gemerk is:

(d) _____ (1)

(e) _____ (1)

[10]

OF

3.2 Bestudeer die uittreksel uit *15 Easy Pieces for Piano* van D. Valeras hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

VIII

Moderato mosso rubato

(a) (b) (c) (i) (ii) (d) (e)

1. 2.

Kadens

3.2.1 Benoem die toonsoort van die stuk.

_____ (1)

3.2.2 Identifiseer akkoorde (a) tot (e) en besyfer hul korrek hieronder.
Gebruik akkoordsimbole, bv. C/E.

(a) _____ (b) _____

(c) _____ (d) _____

(e) _____ (5)

3.2.3 Benoem die tipe nie-akkoordnote by (i) en (ii).

(i) _____

(ii) _____ (2)

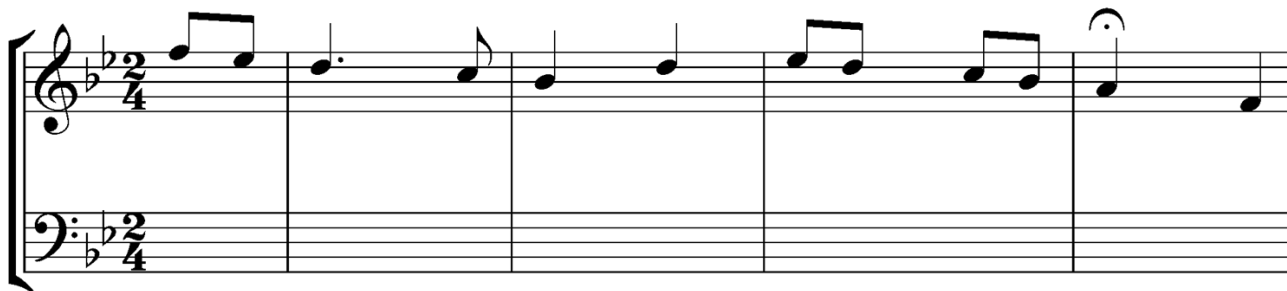
3.2.4 Benoem die kadens aan die einde van die stuk en dui die
akkoordsimbole aan.

Kadens: _____

Akkoordsimbole: _____ (2)
[10]

VRAAG 4**(30 minute)****Beantwoord VRAAG 4.1 OF VRAAG 4.2.**

- 4.1 Voltooi die vierstemmige vokale harmonisering hieronder deur die alt-, tenoor- en baspartye by te voeg. Gebruik ten minste EEN nie-akkoordnoot.

Die harmonisering sal volgens die kriteria hieronder nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE-TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNT
Akkoordprogressie Akkoordkeuse, korrekte gebruik van kadens	14	
Korrektheid Notasie, verdubbeling, spasiëring en stemvoering	16 (Minus ½ punt per fout)	
Kwaliteit Musikaliteit, nie-akkoordnote, stylbewustheid en kreatiwiteit	10	
	40 (÷ 8 x 3)	
TOTAAL	15	

[15]**OF**

- 4.2 Voltooi die stuk deur geskikte harmoniese materiaal in die bassleutel by te voeg. Gaan voort in die styl wat deur die gegewe materiaal voorgestel word.

School Rag

Unknown

Die antwoord sal volgens die kriteria hieronder nagesien word:

BESKRYWING	PUNTE-TOEKENNING	KANDIDAAT SE PUNT
Akkoordprogressie Akkoordkeuse, korrekte gebruik van kadense	15	
Korrektheid Notasie, stemvoering, spasiëring, verdubbeling	15	
Kwaliteit Musikaliteit, nie-akkoordnote, stylbewustheid en kreatiwiteit	10	
	40 (÷ 8 x 3)	
TOTAAL	15	

[15]

TOTAAL AFDELING A: 60

AFDELING B, C, D, E: ALGEMENE MUSIEKKENNIS**(90 minute)**

**Beantwoord AFDELING B
EN AFDELING C (Westerse Kunsmusiek)
OF AFDELING D (Jazz)
OF AFDELING E (Inheemse Afrika-musiek)**

Beantwoord hierdie vrae in die ANTWOORDEBOEK wat verskaf word.

AFDELING B: ALGEMEEN (VERPLIGTEND)**VRAAG 5**

5.1 Vier opsies word as moontlike antwoorde vir die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A–D) langs die vraagnommer in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 5.1.11 E.

5.1.1 Watter EEN van die volgende is NIE 'n element van musiek NIE?

- A Vorm
  - B Melodie
  - C Funksionele musiek
  - D Harmonie
- (1)

5.1.2 Watter EEN van die onderstaande kenmerke is nie deel van Afrika-musiek nie?

- A Homofonie
  - B Roep en refrein
  - C Oorvleueling
  - D Gemengde keuse/verskeidenheid
- (1)

5.1.3 Smorzando beteken ...

- A geleidelik vinniger.
  - B geleidelik stadiger.
  - C wegsterwend.
  - D baie hard.
- (1)

5.1.4 Watter EEN van die onderstaande is nie gepas as voorbeeld van klankproduksie nie?

- A Aerofoon
  - B Chordofoon
  - C Membranofoon
  - D Perkussie
- (1)

5.1.5 Watter musiekstyl pas nie as 'n 20ste eeu se musiekstyl nie?

- A Ekspressionisme
- B Atonale musiek
- C Impressionisme
- D Moppies en Goema (1)

5.1.6 'n Duool is ...

- A twee note gespeel in die tyd van drie.
- B drie note gespeel in die tyd van twee.
- C vyf note wat gespeel kan word in tyd van drie of vier.
- D sewe note gespeel in die tyd van vier of ses. (1)

5.1.7 Na watter EEN van die volgende verwys Rondovorm?

- A AB
- B ABA
- C ABCD
- D ABACA Coda (1)

5.1.8 Die natuurlike mineur toonleer is ook bekend as ... modus.

- A Lokriese
- B Aeoliese
- C Frigiese
- D Ioniese (1)

5.1.9 Wanneer 'n stuk in 'n mineurtoonaard geskryf is en eindig met die laaste akkoord as majeur, word die verskynsel EEN van die volgende genoem:

- A Ornamentasie
- B Modulasie
- C Tierce di Picardi
- D Omkering (1)

5.1.10 'n Saksofoon is 'n ...

- A perkussie-instrument.
- B houtblaasinstrument.
- C koperblaasinstrument.
- D strykinstrument. (1)

- 5.2 Beantwoord die volgende vrae.
- 5.2.1 Beskryf kortliks waarom die musiekbedryf gaan. (1)
- 5.2.2 Definieer *naaldtydregte* ("needletime rights"). (1)
- 5.2.3 Verduidelik kortliks hoe tantième in musiek werk. (2)
- 5.2.4 Hoeveel jaar moet verloop ná die dood van 'n komponis, vir sy werke om erken te word as openbare domein indien sy familie nie die kopiereg hernu nie? (1)
- 5.3 Skryf die Italiaanse term vir die volgende beskrywing:
- 5.3.1 Om 'n spesifieke passasie in musiek met vuur en heftige energie te speel. (1)
- 5.4 Noem TWEE spesifieke stylkenmerke van Beethoven se musiek. (2)
- 5.5 Beskryf die verskille tussen *sonate* en *sonatevorm*. (2)

TOTAAL AFDELING B: 20

**Beantwoord AFDELING C (WKM)
OF AFDELING D (JAZZ)
OF AFDELING E (IAM).**

VRAAG 6

- 6.1 Beskryf die volgende:
- 6.1.1 Grand opera (2)
  - 6.1.2 Die ontwikkeling van instrumentasie tydens die Romantiese era. (2)
  - 6.1.3 Alberti-bas (1)
- 6.2 Wat is die betekenis van die getal *drie* in Mozart se opera *Die Zauberflöte*? (1)
- 6.3 Noem TWEE voorbeelde waar die getal *drie* in die opera, *Die Zauberflöte* voorkom. (2)
- 6.4 Beskryf EEN tegniek wat gebruik is om die tema in die styl van Tema en Variasies te verander. (1)
- 6.5 Waarom is Beethoven se *Simfonie Nr. 6 Opus 68 in F majeur* anders as ander simfonieë? (1)
- [10]**

VRAAG 7

- 7.1 Beskryf enige DRIE eienskappe van die operamusiek van die Florentynse Camerata. (3)
- 7.2 Monteverdi word beskou as een van die belangrikste komponiste van operamusiek. Verduidelik die betekenis van hierdie stelling. (2)
- [5]**

VRAAG 8

Vergelyk *Singspiel* en *Musiekdrama* met mekaar. Noem TWEE verskille en EEN ooreenkoms ten opsigte van die styltipes.

(5)
[5]

VRAAG 9

Beskryf kortliks die belangrike elemente van die tweede tema van "*Fingal's Cave*" ten opsigte van instrumentasie.

(5)
[5]

VRAAG 10

Skryf 'n breedvoerige artikel vir jou skoolkoerant oor die VIERDE en VYFDE bewegings van Beethoven se *Simfonie Nr. 6, opus 68*. Bespreek onder andere die gebruik van instrumente om die gevoel van die gebeure in die natuur weer te gee.

(12)

Jy sal punte vir die logiese aanbieding van feite en die struktuur van jou opstel ontvang.

(3)
[15]

TOTAAL AFDELING C: 40

OF

AFDELING D: JAZZ**VRAAG 11**

- 11.1 Kies EEN beskrywing van KOLOM B wat met die korrekte term/naam in KOLOM A ooreenstem. Skryf slegs die korrekte letter (A–F) langs die vraag se nommer (11.1.1–11.1.6) in die ANTWOORDEBOEK, byvoorbeeld 11.1.7 G.

KOLOM A		KOLOM B	
11.1.1	Kwela	A	Marabi
11.1.2	Jazz Maniacs	B	Hugh Masekela
11.1.3	Miriam Makeba	C	'Ou B Manenberg' Coetzee
11.1.4	The Jazz Epistles	D	Solomon 'Zuluboy' Cele
11.1.5	Ritme van die Ndlamu dans	E	Pennyfluitjie
11.1.6	Kaapse Jazz	F	Malaika

(6 x 1)

(6)

- 11.2 Noem TWEE ooreenkomste tussen Mbaqanga en Marabi. (2)
- 11.3 Met watter instrument word Marabi vereenselwig? (1)
- 11.4 Die groep *The Merry Blackbirds* het dit geniet om Amerikaanse ragtime te speel, asook genoteerde jazz verwerkings. Noem EEN kunstenaar wie se verwerkings hulle gespeel het. (1)

[10]**VRAAG 12**

- 12.1 Skryf 'n paragraaf oor die Marabi-styl van *The Jazz Maniacs* en hul invloed, asook die bydrae van Solomon Cele tot die ontwikkeling van hierdie styl. (3)
- 12.2 Beskryf *Nuwe Jazz* in 'n kort paragraaf en noem EEN kunstenaar van hierdie styl. (2)

[5]**VRAAG 13**

Waar het Kwela-musiek sy oorsprong en hoe het Kwela die Suid-Afrikaanse musiekwêreld beïnvloed?

(5)

[5]

VRAAG 14

Hoe het Jazz in ballingskap die musiekontwikkeling van Suid-Afrikaanse musikante beïnvloed?

(5)
[5]

VRAAG 15

Skryf 'n opstel oor die musiek van EEN van die volgende Suid-Afrikaanse vroeë Jazz-kunstenaars:

- Miriam Makeba
- Josephine 'Dolly' Rathebe
- Thandi Klaassen

Jy sal punte ontvang vir die logiese aanbieding van feite en die struktuur van jou opstel.

Die opstel sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

KRITERIA	PUNTETOEKENNING
Musiekeienskappe	5
Oorsprong en invloede	5
Albums/Liedere	2
Logiese aanbieding en struktuur van die opstel.	3
TOTAAL	15

[15]

TOTAAL AFDELING D: 40

OF

AFDELING E: INHEEMSE AFRIKAMUSIEK**VRAAG 16**

- 16.1 Kies EEN beskrywing van KOLOM B wat met die korrekte term in KOLOM A ooreenstem. Skryf slegs die korrekte letter (A–F) langs die vraag se nommer (16.1.1–16.1.5) in die ANTWOORDEBOEK, byvoorbeeld 16.1.6 F.

KOLOM A		KOLOM B	
16.1.1	Indlamu-dans	A	Maskandi
16.1.2	Elektriese baskitaar	B	Isicathamiya
16.1.3	Abavumayo	C	Joseph Makwela
16.1.4	Ladysmith Black Mambazo	D	ukungcweka
16.1.5	Skyngevegte	E	Mbaqanga

(5 x 1)

(5)

- 16.2 Wat is die oorsprong van die woord “mbaqanga” en wat is die simboliek vir musikante? (2)
- 16.3 Waarvan is die woord “Maskandi/ Maskanda” afgelei? (1)
- 16.4 Verduidelik die doel van die musiekstyl Isicathamiya. (1)
- 16.5 Wat is Philip Tabane se bynaam? (1)

[10]

VRAAG 17

Aan die begin van sy musiekloopbaan, het die saksofoonspeler van die Makgona Tsohle Orkes, West Nkosi, eers 'n ander instrument bespeel en 'n ander musiekstyl beoefen. Noem die instrument en die styl. Beskryf ook sy pad met musiek tot 1963 toe hy en sy orkes vir 6 maande in Noord-Rhodesië gestrand was.

(5)
[5]

VRAAG 18

Bespreek die musiekelemente gebruik deur *The Cool Crooners* as deel van hul interpretasie van Mbaqanga, asook 'n kort oorsig oor die groep.

(5)
[5]

VRAAG 19

19.1 Ons vind twee baie spesifieke musiekstyle en strukture in Maskandi/Maskanda musiek, waarvan die eerste een Izihlabo is. Identifiseer en beskryf die tweede styl en die styleienskappe.

(3)

19.2 Hoe is die oorspronklike Kiba musiekstyl na die Vrye Kiba musiekstyl verander?

(2)
[5]

VRAAG 20

Isicathamiya word beskryf as een van die oudste koorstyle in Suid-Afrika. Skryf 'n allesomvattende opstel oor die styl (Isicathamiya) en verduidelik die styl.

Jy sal punte ontvang vir die logiese aanbieding van feite en die struktuur van jou opstel.

Die opstel sal volgens die volgende kriteria nagesien word:

KRITERIA	PUNTETOEKENNING
Oorsprong	4
Styleienskappe	6
Kunstenaars en liederes	2
Logiese aanbieding en struktuur van die opstel	3
TOTAAL	15

[15]

TOTAAL AFDELING E: 40
GROOTTOTAAL: 120

HOU HIERDIE BLADSY BLANKO.

